

Gemeente Renkum

Voorstel aan de raad

Verantwoordelijk team
Samenleving

Nummer

Kenmerk
40353

Raad d.d.
30 november 2016

Paragraaf begroting
1G

Portefeuillehouder
H.J. (Hermine) van den Berg-van Zijl

Steller
Margit Bouman / Resy Leuverink

Datum
3 oktober 2016

Onderwerp
Pgb, eigen bijdrage en meerkostenregeling

Geadviseerd besluit

Instemmen met de op grond van de "Beleidsuitgangspuntennotitie persoonsgebonden budget, eigen bijdrage en meerkostenregeling" voorgestelde uitgangspunten. Deze gemaakte keuzes zijn:

1. *Ten aanzien van het persoonsgebonden budget (pgb):*
 - a. Een pgb wordt alleen verstrekt als de aanvrager dit gemotiveerd aanvraagt door middel van een budgetplan, waaruit tenminste blijkt waarom de cliënt een pgb wil, hoe de ondersteuning veilig, doeltreffend en cliëntgericht wordt ingericht dan wel van goede kwaliteit is, van wie de ondersteuning of hulp wordt ingekocht (professionals of niet-professionals uit het sociale netwerk) en welke kosten ermee gemoeid zijn.
 - b. De hoogte van een pgb voor diensten geleverd door professionals wordt bepaald op basis van de integrale intake en het budgetplan, waarin de cliënt de kosten van de ondersteuning of hulp en de wijze van besteding van het budget onderbouwt. De hoogte van het budget wordt bepaald aan de hand van een getrimd gemiddelde van de tarieven van de gecontracteerde aanbieders van de betreffende maatwerkvoorziening in natura.
 - c. De hoogte van het pgb voor diensten geleverd door niet-professionele personen uit het sociaal netwerk wordt bepaald op basis van de integrale intake en het budgetplan, waarin de cliënt de kosten van de ondersteuning of hulp en de wijze van besteding van het budget onderbouwt. De hoogte van het budget wordt bepaald aan de hand van 80% van een getrimd gemiddelde van de tarieven van de gecontracteerde aanbieders van de betreffende maatwerkvoorziening in natura.
2. *Ten aanzien van de regeling Meerkosten voor chronisch zieken en gehandicapten vanaf het jaar 2017:*

- a. Ten aanzien van de collectieve zorgverzekering geen extra maatregelen nemen bovenop de collectieve zorgverzekering die al beschikbaar staat voor inwoners met een inkomen tot 120% van de toepasselijke bijstandsnorm binnen het minimale beleid, zoals omschreven in paragraaf III.6 van de bijgaande notitie.
 - b. Ten aanzien van de regeling meerkosten voor chronisch zieken en gehandicapten: de regeling openstellen voor mensen met een inkomen tussen 120% en 150% van de toepasselijke bijstandsnorm, die kunnen aantonen dat zij hun *gehele* eigen risico voor de zorgverzekering van een betreffend jaar hebben uitgegeven en hen een bijdrage beschikbaar stellen van € 175,00 per jaar.
3. *Ten aanzien van de eigen bijdrage binnen de Wmo 2015*
Bewerkstelligen dat de bedragen en percentages die gelden voor een bijdrage in de kosten voor een maatwerkvoorziening binnen de Wmo gelijk zijn aan de maximale bedragen en percentages zoals opgenomen in het landelijke Uitvoeringsbesluit Wmo 2015. Deze bedragen worden jaarlijks door de rijksoverheid in het Uitvoeringsbesluit vastgesteld.

Toelichting op beslispunten

De 'Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning gemeente Renkum 2015' is vlak voor de zomer van dit jaar, naar aanleiding van jurisprudentie die hiertoe aanleiding gaf¹ met spoed door u vastgesteld, waarbij aan u is toegezegd dat u op een later moment in het jaar een uitgebreide toelichting van ons zou ontvangen, waarbij U de mogelijkheid hebt de gegeven kaders zo nodig aan te passen. Betreffende toelichting en voorstellen leggen wij nu aan u voor. Het betreft daarbij de onderwerpen 'Persoonsgebonden budget (Pgb), de 'Regeling meerkosten chronisch zieken en gehandicapten' en 'de eigen bijdrages binnen de Wmo'.

Daarnaast is er in de media veel te doen over de eigen bijdrages die voor de Wmo in rekening worden gebracht, in relatie tot de stapeling van allerlei (meer)kosten die chronische zieken en gehandicapten voor hun kiezen krijgen. En dat terwijl in de praktijk blijkt dat er weinig gebruik gemaakt wordt van de meerkostenregeling in onze gemeente. Daardoor doet de vraag zich voor of de regeling meerkosten voldoet en hoe deze, voor de inwoners die hier baat bij hebben, beter toegankelijk kan worden gemaakt.

Beoogd effect

U wordt in staat gesteld om als gemeenteraad de kaders te stellen voor het persoonsgebonden budget binnen de Wmo en Jeugdwet, de eigen bijdrage in de Wmo en de regeling Meerkosten voor chronisch zieken en gehandicapten.

Kader

In de kadernota sociaal domein van de gemeente Renkum hebt u vastgesteld dat ons sociaal beleid zich sterker zal richten op het vinden van oplossingen die een inwoner zelf kan uitvoeren. We streven naar meer eigen regie en eigen verantwoordelijkheid (voor elkaar) naar vermogen. Anderzijds bieden we een vangnet voor inwoners in een kwetsbare positie. Wij willen onze inwoners

1 Omdat het wenselijk was de bepalingen die betrekking hadden op de eigen bijdrage voor algemene voorzieningen en maatwerkvoorzieningen te transporteren vanuit het 'Besluit nadere regels maatschappelijke ondersteuning Renkum 2016' naar de 'Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning gemeente Renkum 2015' is de 'Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning gemeente Renkum 2015' in juli 2016 door de gemeenteraad gewijzigd vastgesteld.

Onderwerp

Persoonsgebonden budget, eigen bijdrage en meerkostenregeling

Datum

3 oktober 2016

Kenmerk

40353

Pagina

2 van 5

in een kwetsbare positie niet in de kou laten staan; aan zelfredzaamheid zitten ook grenzen. Hiervoor bieden wij een passend vangnet.

Bij het nadenken over de wijze waarop we de eigen bijdrage voor maatwerkvoorzieningen en de compensatie van de meerkosten voor chronisch zieken en gehandicapten willen vormgeven, zoeken we naar het juiste evenwicht tussen deze twee uitgangspunten uit de kadernota.

De uitdaging hierbij is om de beschikbare budgetten op een goede manier in te zetten en tegelijkertijd binnen de beschikbare budgetten te blijven.

Argumenten

1. Ten aanzien van het persoonsgebonden budget (pgb):
 - a.
 - Bij een pgb is de budgethouder in de rol van opdrachtgever, samen met de hulpverlener, primair verantwoordelijk voor de kwaliteit van de zorgverlening. Het is daarom van belang om de budgethouder optimaal te faciliteren. Een goede methode hiervoor is de integrale intake en het budgetplan.
 - Het is belangrijk de toegang tot een Pgb zo in te richten dat het Pgb wordt ingezet voor die inwoners waarvoor een Pgb de meest adequate voorziening is.
 - Het optimaal inrichten van de toegang maakt dat minder zwaar ingezet hoeft te worden op controle en verantwoording.
 - Er wordt bevorderd dat door de cliënt of zijn vertegenwoordiger een bewustere keuze wordt gemaakt.
 - Er kan op deze wijze worden getoetst of de maatwerkvoorzieningen die met een Pgb betaald gaan worden veilig, doeltreffend en cliëntgericht dan wel van goede kwaliteit zijn.
 - b.
 - De hoogte van het Pgb is zodanig dat de cliënt daarmee de vastgestelde ondersteuning ook daadwerkelijk kan inkopen, maar wel zonder dat de kosten hoger zijn dan de kosten van een maatwerkvoorziening in natura.
2. Ten aanzien van de regeling meerkosten chronisch zieken en gehandicapten
 - a.
 - Inwoners met een inkomen tot 120% van de toepasselijke bijstandsnorm kunnen gebruik maken van de collectieve zorgverzekering voor minima. Daarbij kunnen zij kiezen uit 3 verschillende pakketten aanvullende verzekering GarantVerzorgd (GV1, GV2 of GV3) (+GarantTandverzorg)
 - De gemeente bekostigt de bijdrage aanvullende zorgkosten.
 - b.
 - De groep met een inkomen tussen de 120% en 150% met een chronische ziekte of handicap valt buiten een heel aantal regelingen, die veelal zijn ingericht om mensen met een laag inkomen én met meerkosten te compenseren.
 - Inwoners met een inkomen bóven 150% bijstandsniveau kunnen alleen gebruik maken van de belastingaftrek. Voor het overige gaan we ervan uit dat zij normaal gesproken de meerkosten moeten kunnen opbrengen.
 - Het vraagt weinig administratieve lasten voor zowel de gemeente als voor de client om aan te tonen
 - Wat het inkomen was van het voorgaande jaar
 - Dat het gehele eigen risico voor de zorgverzekering is betaald.Controle hierop kan steekproefsgewijs plaatsvinden.

Onderwerp

Persoonsgebonden budget, eigen bijdrage en meerkostenregeling

Datum

3 oktober 2016

Kenmerk

40353

Pagina

3 van 5

3. Ten aanzien van de eigen bijdrage binnen de Wmo 2015

a.

- Uitgangspunt van de landelijke regeling is dat alle inwoners de maximale eigen bijdrage kunnen betalen. Dit geldt zowel voor inwoners met een inkomen op minimumniveau als voor de middeninkomens.
- Landelijk wordt de maximale eigen bijdrage vanaf 2017 naar beneden bijgesteld.
- Naar beneden bijstellen van de parameters (de knoppen waaraan je kunt draaien) betekent -afhankelijk van de mate waarin- voor de gemeente een substantiële afname van inkomsten uit de eigen bijdrage, terwijl slechts een klein deel van de doelgroep niet in staat is dit zelf te bekostigen.
- Naar beneden bijstellen van de parameters betekent - afhankelijk van de mate waarin- dat er een aanzuigende werking op de Wmo-voorzieningen kan optreden.
- Wanneer er iets gedaan moet worden voor die inwoners die afzien van een voorziening omdat zij de eigen bijdrage niet op kunnen brengen, is het niet wenselijk om een maatregel te treffen die de hele groep aangaat.

Kanttekeningen

In de notitie, die bedoeld is als uitgangspuntennotitie, worden ten aanzien van de verschillende voorstellen de meest wenselijke keuze omschreven. Daarnaast worden bij het pgb onderdeel alternatieven gegeven in B en C en bij het onderdeel eigen bijdrage en meerkostenregeling bij de kanttekeningen. Hierdoor kan de raad afgewogen keuzes maken.

Draagvlak

De notitie is besproken tijdens een themavergadering met de Wmo adviesraad, de Participatieraad en de Jongerenraad. Zij hebben een advies uitgebracht dat u als bijlage bij dit voorstel vindt, inclusief onze bestuurlijke reactie daarop.

Aanpak/Uitvoering

Naar aanleiding van de diverse besluiten van de gemeenteraad zullen de hierop aangepaste Verordening Wmo en indien nodig een aangepaste Verordening Jeugdhulp zo spoedig mogelijk aan de gemeenteraad ter vaststelling worden aangeboden.

Het college zal aan de hand van de genomen besluiten de aanpassingen doorvoeren in de nadere regels (het -financiële- besluit) 2017 en de meerkostenregeling.

In 2017 gaan we onderzoeken of het mogelijk is om met meerdere zorgverzekeraars afspraken te maken voor een collectieve zorgverzekering voor mensen met een chronische ziekte of handicap, om meer keuzevrijheid voor de deelnemers te bewerkstelligen.

Communicatie

Niet van toepassing

Financiële consequenties

Pgb-beleid

In de Meerjarenbegroting 2017 - 2020 is een jaarbudget van € 1.490.000 ten behoeve van pgb's opgenomen. Dit is naar verwachting een voldoende ruim financieel kader, waarbinnen nieuw beleid gerealiseerd kan worden.

De financiële consequenties van de beleidskeuzes - zoals het consequent inzetten van de integrale intake en het budgetplan - zullen zich nog wel in de praktijk moeten uitwijzen. Indien nodig zal het financieel kader bijgesteld moeten worden.

Financiële consequenties eigen bijdrage binnen de Wmo 2015:

Onderwerp

Persoonsgebonden budget, eigen bijdrage en meerkostenregeling

Datum

3 oktober 2016

Kenmerk

40353

Pagina

4 van 5

Voor wat betreft de eigen bijdrage wordt voorgesteld om de bedragen en percentages die gelden voor een bijdrage in de kosten voor een maatwerkvoorziening binnen de Wmo gelijk te laten zijn aan de maximale bedragen en percentages zoals opgenomen in het landelijke Uitvoeringsbesluit Wmo 2015. Bij de najaarsnota is het budget van de verwachte baten in verband met eigen bijdrage in overeenstemming gebracht met het volume wat op dit moment verwacht mag worden. Ook is in de najaarsnota voor 2017 rekening gehouden met de minder eigen bijdragen in verband met het rijksbeleid.

Meerkostenregeling:

Van het oorspronkelijke budget ter compensatie van de afschaffing van de regelingen 'Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten' (Wtcg) en 'Compensatie Eigen Risico' (CER) van € 450.000 is structureel € 150.000 overgeheveld naar het minimabeleid om in te zetten voor het vergroten van de maatschappelijke participatie van chronisch zieken en gehandicapten met een laag inkomen. (raadsbesluit betreffende nota integraal minimabeleid, november 2014. In de 'Begroting Sociaal Domein 2015 is dit verwerkt (raadsbesluit februari 2015).

Voor de nieuwe Wmo meerkostenregeling is derhalve € 300.000 beschikbaar.

De doelgroep chronisch zieken en gehandicapten met een inkomen tussen de 120% en 150% van de toepasselijke bijstandsnorm bestaat uit ongeveer 1.700 inwoners². Uitgaande van een budget van € 300.000,00 per jaar, betekent dit dat er per inwoner met een chronische ziekte of handicap € 175,00 per jaar beschikbaar is.

Ten aanzien van de eventuele andere keuzes die de gemeenteraad kan maken is het uitgangspunt dat we binnen het beschikbare budget blijven.

Juridische consequenties

Niet van toepassing

WMO-aspecten

De aan u voorgelegde besluiten leveren een bijdrage aan de kernwaarden van de Wmo 2015 zijnde eigen regie, zelfredzaamheid, participatie en vermaatschappelijking van zorg.

Duurzaamheid

Niet van toepassing

Effect op vermindering regeldruk

- Ten aanzien van de regeling meerkosten betekent voorliggend voorstel een vereenvoudiging van de aanvraag.
- Ten aanzien van de verantwoording van de Pgb's zal de controle meer naar de voorkant worden geschoven, wat eveneens een vermindering van de regeldruk oplevert.

Alternatieven

Niet van toepassing.

2 Bron: Stimulansz (Minimascan 2015). Stimulansz berekent het aantal huishoudens met inkomen tot maximaal 125% van sociaal minimum. Het aantal huishoudens tot 150% wordt door BS&F geëxtrapoleerd.

Onderwerp

Persoonsgebonden budget, eigen bijdrage en meerkostenregeling

Datum

3 oktober 2016

Kenmerk

40353

Pagina

5 van 5